

Landschappelijke inpassing nieuwbouw Tilstraat 57, Nieuwe Pekela

tevens t.b.v. MDV aanvraag opgesteld door Ir. M.J. Oosterhagen, BNT 3.021101.001

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

Langs de ontginningsassen lag de bewoning. Rond de Pekel Aa was van oudsher de zuidoever vrij van landarbeiderswoningen en was er dus meer doorzicht tussen de verschillende erven. De verdichting was direct langs de bebouwing en nam snel af naar het veld toe. Daarachter lag een weids en open akkerland wat zeer regelmatig verkaveld was.

Deze situatie is nog steeds bepalend voor het huidige landschap. De noordwestzijde van de Pekelderhoofddiep, restant van de veenstroom, is dicht bebouwd en kent enige doorzichten. De zuidoostelijke zijde is spaarzamer bebouwd en kent soms verre doorzichten en meer ritmiek dat wordt ingegeven door de wijkstructuur. De erven en boerderijen zijn zwaar bepant aan de wegzijde en zijn over het algemeen open en kaal vanaf de veldzijde.

Omwille van die uitbreiding is eertijds een landschappelijke inpassing overeengekomen met initiaiefnemer en een daarbij passend bouwblok aangegeven en opgenomen in het bestemmingsplan van de gemeente Pekela. Dit bouwblok besloeg een grootte van 1.74ha en is hiernaast in geel aangegeven.

In de afgelopen tijd zijn er wijzigingen gekomen in de regelgeving en het denken over innovatieve en duurzame veehouderij die de familie nopen om een andere koers te varen. Daartoe dient de nieuw te realiseren ligboxstal breder te worden en is er behoefte aan een werktuigberging achter op het erf.

Deze omwikkelingen passen niet in het bouwblok wat nu vigerend is. Welstandelijk en stedenbouwkundig zijn er vooral nog geen grote bezwaren. Landschappelijk kan worden aangevoerd dat het bedrijf hiermee wel een zeer groot en haast industrieel complex vormt wat zeer zichtbaar is vanaf de oostzijde. Tegelijkertijd kan echter ook aangevoerd worden dat de maatvoering van het bedrijf niet direct conflicteert met het ruime en grootschalige landschap wat de veenkoloniën karakteriseert.

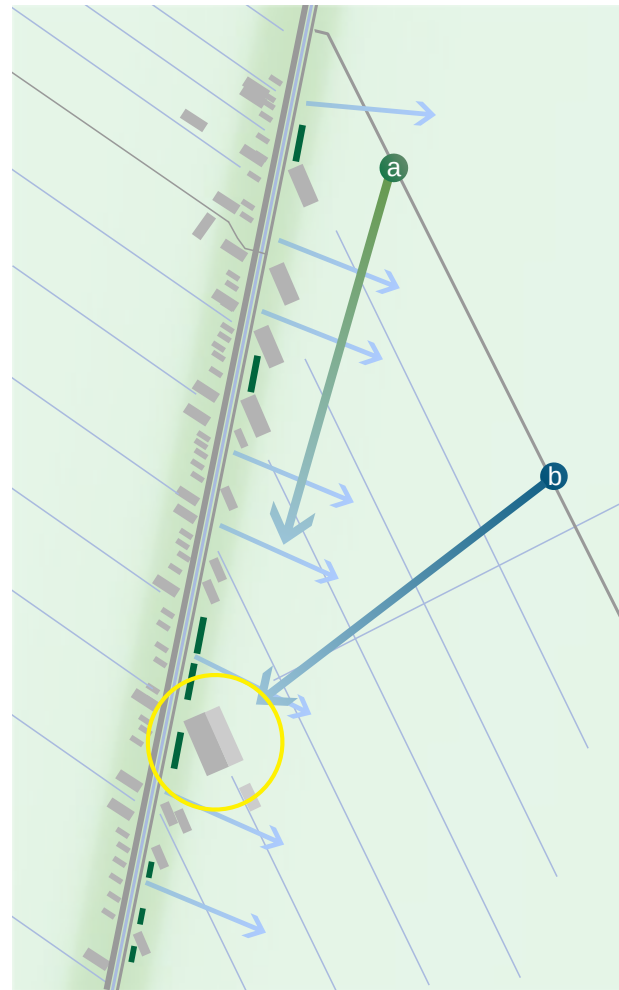
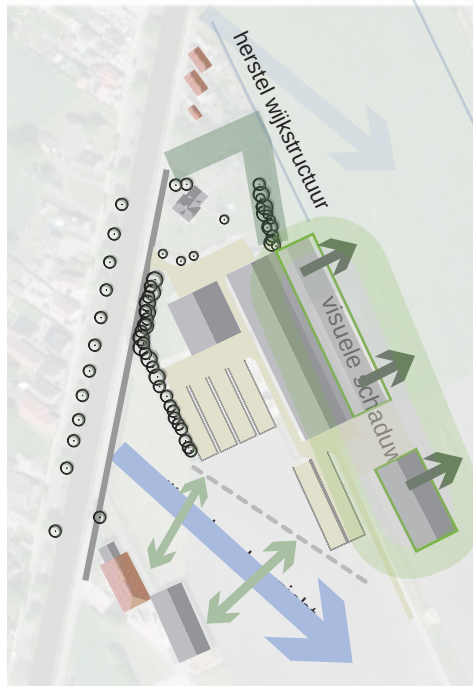
Bedrijfsontwikkeling

Door de structuur van het lint en omwille van het behoud van de doorzichten ligt het voor de hand om deze groei aan de noordoostzijde van het bedrijf te laten plaatsvinden. Gezien vanuit het lint bevindt zich hier een “visuele schaduw”; dit gedeelte is van dichtbij moeilijk waarneembaar door de scheefstelling van de kavelstructuur en de aanwezigheid van bebouwing en beplanting langs de weg aan de noordzijde. Meer van belang is het vrijhouden van het doorzicht aan de zuidzijde van het erf. De stedenbouwkundige structuur van het lint kent een dichte bebouwing aan de westzijde en een open bebouwing aan de oostzijde. Deze oostzijde wordt gekenmerkt door grote boerderijen met daartussen enkele arbeiderswoningen. Tussendoor zijn er af en toe doorkijken naar het achterliggende veenkoloniale landschap. Deze doorzichten zijn karakteristiek en dragen in belangrijke mate bij aan de ruimtelijke kwaliteit.

Vanaf de Tweede Ontsluitingsweg is de achterzijde van het lint waarneembaar. Het bedrijf van Van Stiphout is vlak na het verlaten van het lint zichtbaar maar niet in het oog springend door de relatief grote afstand. Daardoor valt het bedrijf weg tegen de structuur van het lint. Maar, hoe verder de beschouwer zich beweegt van het lint des te dichter komt zij naar de achterzijde van het erf. Vanaf 400 meter na verlaten van het lint is de huidige ligboxstal prominent in beeld en is zij een opvallend en grootschalige bebouwingsstructuur die conflicteert met het anderszins kleinschalige lint.

LIBAU
stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

Erf valt weg tegen structuur achterzijde lint

20m

Landschappelijke inpassing

Èen aanpassing van het bouwblok levert een interessante mogelijkheid op. Nu is het huidige bouwblok weliswaar gelijk geïntendeerd met de typerende landschappelijke structuur maar de grenzen lopen niet gelijk aan de wijken. Een nieuw bouwblok kan wel aansluiten op dit patroon en door de sloot naast de voorliggende percelen te verlengen kan het bouwblok gelijk getrokken worden aan deze wijkstructuur.

Deze verlengde en eventueel verbrede sloot wordt begeleid door beplanting. Deze beplanting wordt verder doorgezet aan de zuidzijde van de nieuw te bouwen ligboxstal. Halverwege deze stal zal ter breking van de lengte even een kleine herhaling zijn.

Aan de westzijde dient aandacht te worden gegeven aan de reeds bestaande singel en dient deze her en der opnieuw ingeplant te worden. Verder naar de achterzijde van het bouwblok zal beplanting indruisen tegen de behoefte om openheid te benadrukken. Daarbij is het dus van groot belang de sleufsilo's, bestaand of nieuw aan te leggen, te voorzien van een zeer flauw talud wat ingezaaid moet worden.

Een bouwblok wat hierbij passend is beslaat 1,95ha.

LIBAU

stichting ter bevordering en instandhouding van de bouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Groningen

- Schietwilg
Salix alba
- Veldesdoorn
Acer campestre
- Gewone esdoorn
Acer pseudoplatanus
- Katwilg
Salix viminalis
- Forsythia
Forsythia x intermedia
- Krent
Amelanchier lamarckii
- Meidoorn
Crateagus monogyna

LIBAU
stichting ter bevordering en instandhouding
van de bouwkundige en landschappelijke
schoonheid in de provincie Groningen

aanleg watergang
650m²

7x Wilg (winterstek, vulsoort; evt te rooien na 8 jaar)
5x Noorse Esdoorn, 2x Meidoorn,
ondergroei Forsythia, Katwilg, Krent
detailering en aanbrengen doorzicht
i.o. initiatiefnemer

4x Noorse Esdoorn

17x Veldesdoorn
pootafstand ca 5m

Singel:
Dunnen op berken
tussenplaatsen van esdoorn
evt ondergroei (katwilg, vlier, krent)

Aanaarding sleufsilowand
1:5 talud, ingezaaid en beheerd.

4x Wilg (winterstek)
in slootrand